

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Også sendt pr. e-post til postmottak@fin.dep.no

Deres ref: 10/841
SL LRD/rla

Vår ref: #92362v1/th-th

Saksbehandler: Trude Hafslund
th@jus.no T +47 22 03 50 61

17.03.2010

Høringsuttalelse - forslag om utvidet merverdiavgiftsplikt på kultur- og idrettsområdet

Vi viser til departementets høringsbrev av 16. februar 2010 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sondrer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for avgiftsrett. Lovutvalget består av Jan Kolbjørnsen (leder), Eivind Bryne, Marianne Brockmann Bugge, Christin Bøsterud og Knut P. Toftegård.

Marianne Brockmann Bugge har som følge av at hun var medlem i kulturmomsutvalget ikke deltatt i arbeidet med nærværende høringsuttalelse.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

1. Bakgrunn

I NOU 2008 avga Kulturmomsubvalget i en utredning forslag om en bred utvidelse av merverdiavgiftsgrunnlaget på kultur- og idrettsområdet. Det ble bl.a. foreslått at det skulle innføres merverdiavgift med lav sats på tjenester i form av rett til å overvære teater, opera, ballett og sirkusforestillinger, konsert og idrettsarrangementer, utstillinger i gallerier og museer samt adgang til fornøyelsesparker, opplevelsessentra og dansetilstelninger med levende musikk, og datatreff og lignende arrangementer rettet mot barn og ungdom. Videre ble det foreslått å innføre merverdiavgift med lav sats (8 %) på rett til å drive idrett.

I Prop 1 2009-2010 Skatt og avgift og tollvedtaket, uttalte Finansdepartementet at det ikke var aktuelt å foreslå at den utvidede merverdiavgiftsplikten skulle omfatte omsetning av billetter til musikkfestivaler, konserter og fri scenekunst som stand-up. Bakgrunnen for dette var bl.a. den motstand som var kommet i høringsrunden fra deler av musikkbransjen.

Derimot var høringsinstansene mer positive når det gjaldt inngangspenger til utstillinger i museer og gallerier, samt adgang til fornøyelsesparker og opplevelsessentra. På denne bakgrunn har Finansdepartementet kommet med begrenset forslag til utvidelse av avgiftsplikten innenfor kultursektoren til å omfatte inngangspenger til museer, gallerier, fornøyelsesparker og opplevelsessentra.

På idrettens område foreslår departementet at inngangspenger til idrettsarrangementer blir avgiftspliktige etter 1.7.2010 hvis omsetningen utgjør over NOK 2 mill i løpet av en 12 måneders periode. Forslaget innebærer at klubbene i Tippeligaen for menn, de fleste klubbene i Adecco ligaen i fotball for menn, eliteserien i ishockey for menn blir omfattet av avgiftsplikten.

Det foreslås at den mer profesjonelle del av idretten, dvs. den som ikke hovedsakelig er basert på frivillig innsats, dvs. for 80 prosent vedkommende blir avgiftspliktig.

Det foreslås at salg av spillere og formidling av billetter til idrettsarrangement blir avgiftsbelagt med full sats, dvs. 25 % merverdiavgift.

Korttidsutleie av idrettsanlegg for et idrettslag som er registrert for billettinntekter eller retten til å drive idrett, foreslås avgiftsbelastet med 8 % mva. Utleie, hel eller delvis, av et anlegg over 9 måneder, vil ikke utløse avgiftsplikt.

2. Utvidelse av avgiftsplikt på kultursektoren

Advokatforeningen legger til grunn at de virksomheter som vil bli omfattet av den utvidede avgiftsplikt på inngangspenger, ser positivt på utvidelsen. Det har sammenheng med at de samme virksomheter vil få en korresponderende full fradragsrett for inngående merverdiavgift på aktivitetene.

Advokatforeningen vil imidlertid påpeke når det spesielt gjelder adgang til museer at flere museer ikke tar inngangspenger. Dette har igjen sammenheng med at de aller fleste museer er avhengig av offentlig og privat støtte for å kunne gå i balanse.

Det at kun de museer som tar inngangspenger vil få rett til fullt fradrag for inngående merverdiavgift, vil kunne medføre en utilsiktet kulturpolitisk virkning: Museer vil måtte legge på

merverdiavgift på inngangspengene av hensyn til omfanget av fradragsrett for inngående merverdiavgift.

Advokatforeningen mener at dette kan bli et resultat av utvidelsen av avgiftsplikten, hvis det ikke innrømmes fullt fradrag for inngående merverdiavgift også på de museer som ikke tar inngangspenger. Det forutsettes i så fall at museet er registreringspliktig for annet salg av for eksempel diverse varer, servering etc. Vi ber Finansdepartementet om å se nærmere på denne utfordringen.

3. Utvidelse av avgiftsplikt innenfor idrett

Finansdepartementet innfører en ny form for registreringsgrense ved at sportsklubber, idrettslag som har inngangspenger til arrangementer på mer enn 2 mill i løpet av et år, blir avgiftspliktige. Dette gjelder uavhengig av hvorvidt det enkelte lag eller klubb er avgiftspliktig for andre inntekter, for eksempel kioskvirksomhet eller sponsorvirksomhet.

På den annen side uttales det at adgang til leilighetsvis eller enkeltstående idrettsarrangementer som hovedregel ikke skal bli avgiftspliktige selv om billettinntekten ved dette arrangementet vil overstige 2 mill kroner isolert sett.

Bakgrunnen for nevnte forslag er antakelig at Finansdepartementet ønsker å skjerme den del av idretten som normalt ikke har billettinntekter på over 2 mill kroner, og som derved ikke skal få avgiftsplikt på dette ved et enkeltstående arrangement. Det kan imidlertid oppstå situasjoner hvor det kan være ønskelig for et idrettslag eller en klubb å registrere seg for et enkeltstående arrangement hvor billettinntektene vil overstige 2 mill kroner. Det har sammenheng med at kostnadene til anlegg osv. kan være betydelig i en slik sammenheng. Advokatforeningen vil derfor foreslå at enkelte idrettslag ved enkeltstående arrangementer kan få en valgfrihet hvorvidt det vil registrere seg konkret for dette arrangementet for å beregne 8 % merverdiavgift på billettinntekter og dermed få rett til fradrag på kostnadene.

For de klubber som blir avgiftspliktige for billettinntekter vil det dessuten foreligge avgiftsplikt for korttidsutleie av anlegget, dvs inntil 9 måneder, til bruk i idrettslige aktiviteter. På den annen side vil det, hvis idrettsanlegget leies ut helt eller delvis til idrettslig aktivitet utover 9 måneder, ikke foreligge noen rett til å beregne merverdiavgift med 8 % på leievederlaget. Hvis det kan tas merverdiavgift på leien, vil idrettslaget ikke måtte tilbakeføre forhåndsmessig noen del av avgiften på anlegget. Hvis det derimot må leies utover 9 måneder vil det måtte tilbakeføres en del av den fradragsførte merverdiavgift på drift og anskaffelser til et anlegg.

Basert på dette vil Advokatforeningen i stedet foreslå at hvis et idrettslag først er registrert for billettinntekter, så skal det forhold at idrettsanlegget brukes/ leies ut helt eller delvis til idrettsaktiviteter, ikke medføre at det gis en reduksjon i fradragsretten.

Finansdepartementet ønsker å skjerme den frivillige og dugnadsbaserte del av idretten. Dette gjøres ved at det å drive idrett ikke blir avgiftspliktig for idrettslag som for minst 80 prosents vedkommende, baserer seg på frivillighet og dugnadsinnsats. I høringsnotatet vises det til at timelister og lignende dokumentasjon for fordeling av dugnadsplikter, normalt vil være tilstrekkelig for å dokumentere den frivillige innsatsen.

Advokatforeningen mener at det er særdeles tungvint for et idrettslag å kontinuerlig føre dugnadstimer kontra eventuelt egne ansattes timer. Vi vil heller foreslå at idrettslag som registreres i frivillighetsregisteret og er tilsluttet organisasjonledd i NIF (eller organisert under Samisk Idrettsforbund eller Sammenslutning av organiserte i Norges Bilsportforbund eller Frivillig Skyttervesen), aksjeselskaper og stiftelser og andre sammenslutninger som har den idrettslige aktivitet som formål, og et eventuelt overskudd fullt ut skal tilfalle det idrettslige formålet, blir skjermet for avgiftsplikt.

Finansdepartementet foreslår at formidling av billetter til idrettsarrangement skal avgiftsbelegges med 25 prosent merverdiavgift. Det vises til at formidling av kinobilletter har en merverdiavgiftssats på 25 prosent.

Advokatforeningen viser imidlertid til at overnattingstjenester og rett til hotellopphold som formidling av hytteutleie, er avgiftsbelagt med den samme sats som utleie, dvs. 8 prosent. Etter Advokatforeningens oppfatning bør formidlingsgodtgjørelse av billetter hvor billettene skal avgiftsbelegges med 8 prosent, også skal ha den samme sats, dvs. 8 prosent.

4. Omsetning og formidling av guide- og omvisningstjenester

Departementet foreslår at omvisningstjenester, herunder guiding og lignende ("guidetjenester"), omfattes av avgiftsplikt med 8 prosent merverdiavgift. Som ved formidling av adgang til utstillinger i museer og gallerier, fornøylesparker og opplevelsessentre, foreslår Departementet at formidling av omvisnings- og guidetjenester blir avgiftspliktig med 25 prosent merverdiavgift. Advokatforeningen er uenig i at det innføres merverdiavgift på guidetjenester, samt i at formidling her eventuelt ikke er foreslått å følge hovedtjenestens merverdiavgiftssats.

En innføring av 8 prosent merverdiavgift på guidetjenester og 25 prosent på formidling av guidetjenester har ikke vært særskilt utredet eller varslet. Ikrafttredelse fra 1. juli 2010 vil medføre uventede kostnader for norsk reiselivsnæring.

Det er mye som taler for at svært arbeidsintensive og vederlagsfølsomme tjenester bør holdes utenfor merverdiavgiftssystemet. En rekke helserelaterte tjenester er av denne grunn holdt utenfor merverdiavgiftssystemet. Omvisningstjenester har i liten grad behov for fradragsrett. Hensynet til at de profesjonelle brukerne av guidetjenester skal unngå skjult merverdiavgift i forutgående omsetningsledd er dessuten i liten grad tilstede. Innføring av avgiftsplikt vil medføre betydelige kostnader for registreringspliktig guidevirksomhet, og skape konkurranseulikhet mellom ikke avgiftspliktig deltidsvirksomhet og profesjonelle utøvere hvis kostnadsnivå som følge av avgiftsplikt kan bli en trussel for bransjen.

Merverdiavgiftsplikt på guide- og omvisningstjenester medfører avgrensingsproblemer mot foredrag, historieundervisning og artistopptreden som fortsatt vil være omfattet av særskilte unntak. Det er ikke uvanlig at guider formidler sine kunnskaper på en så levende måte at det kan sammenlignes med en skuespilleropptreden. Guiding kan utvilsomt omfatte innlært historieformidling med opphavsrettslig verkshøyde. Det kan vanskelig tenkes et merverdiavgiftsrettslig skille mellom artistisk opptreden som foregår i ett værelse, i forhold til en levende historieberetning som tar tilhørerne med fra værelse til værelse i et museum.

Advokatforeningen vil følgelig foreslå at avgrensingsproblemene unngås ved at guide og omvisningstjenester skjermes, alternativt at eventuell merverdiavgift på guidetjenester utredes nærmere.

I forbindelse med en utredning av merverdiavgift på guidetjenester, vil det være nødvendig å klarlegge hvorvidt guidetjenester er ”tjenester som kan fjernleveres” ved omsetning mellom næringsdrivende, ettersom det inngås avtaler om guiding som videreselges over landegrensene til utenlandske reiseoperatører.

Vennlig hilsen

Berit Reiss-Andersen

Merete Smith